

ZSILVÖLGYI

NAPLÓ

TARSADALMI HETILAP

Főszerkesztő: Molnár Sándor

ELŐFIZETÉSI ÁR:

1 hóra	10 lei
12 hóra	99
24 hóra	65
52 hóra	130

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIV.:

Petroşeni.
Megjelenik hetenként
Egyes szám Ára 3 lei

Bankoknak, intézményeknek részvénytársaságoknak és kaszinóknak éventén 500 lei.

Az adó miatt lezártak egy üzletet

Egyik diktatura után következik a másik és legújabbban a zsilvölgyben addiktatura van. A konszolidáció napjaiban a helybeli pénzügyi igazgatóság bezárta Bernstein helybeli kereskedő üzletét mert adóhátralekba van. A pénzügyi hatóság úgy látszik nem veszi figyelembe, hogy a gazdasági helyzet nyomorult hanem úgy próbálja a polgárokat boldogítani, hogy elveszi a megélhetési lehetőséget, bezárja üzletét, csak hogy az állam gépezetnek behajtsa a járadékát. Meddig megyen ez még így? Előbb arról kellene gondolkodni, hogy miból is fizesse a polgár az adót és ha arról gondolkodtak, akkor lehetne beszélni a könyörtelen adóbehajtásról. De ha egy olyan ember nem tud fizetni, a ki sohasem kártyázik, se nem iszik és nem költ csak a mindennapi megélhetésre, akkor ott baj van tisztelt pénzügyi igazgatósághoz. Akkor ott nem üzletbezárással kell az ügyet elintézni, hanem helyes gazdasági fellendítéssel.

Az ország szilárd alapokon nyugvó biztosítási intézményei

Alább leközlöjünk azokat a helybeli biztosítókat, illetve azoknak mérlegét és elmúlt évi működését. Kötelességünknek tartjuk ezt a nagy közönség érdekében, a melyet eddig számtalanszor becsaptak, semmiféle erkölcsi és anyagi alaptólívelel nem rendelkező úgynevezett zsigisták. Az alanti kimutatás hivatalos és az abban foglalt adatok teljesben megfelelnek a valóságnak és egyben pedig BIZTOSÍTÉK Ára névze és hogy a fel nem áll szombba a könnyű falsjalu biztosítókkal, hanem olyan intézetekkel, a melyeknek évtizedes munkálkodása és becsületessége mindenben garancia arra névze, hogy teljes megelégedésre végzi feladatát.

A Romániai biztosító intézeteknek elmúlt 1928 évi mérleg kimutatása a következő:

Intézet	Részcény- törke	Rendes tartások	Matematikai tartások	Készpénz és diszponiblis törke	Ingatl- lanok	Altkív összege	Nyeresség
Dacia Román, Bucureşti	1881 60,000,000	36,000,000	229,978,501	80,854,647	102,118,000	482,116,131	27,744,777
Generala, Bucureşti	1887 50,000,000	42,038,562	318,522,718	98,071,350	147,388,856	583,968,921	10,778,757
Agriola, Bucureşti	1904 40,000,000	10,120,148	79,280,401	37,342,374	49,657,871	212,388,485	5,912,025
Prinţia, Bucureşti	1914 12,000,000	283,899	15,715,569	21,544,353	—	60,722,300	812,248
Urania, Bucureşti	1914 12,000,000	3,883,572	60,078,802	11,327,165	140,118,772	133,955,262	3,092,685
Asigurarea Românească, Bucureşti	1924 12,000,000	3,740,175	1,045,562	18,465,656	32,071,863	177,980,871	3,967,296
Asigurarea Târnavelor, Bucureşti	1925 12,000,000	636,139	8,876,493	10,075,185	2,522,862	29,893,163	1,565,809
Prevedere, Bucureşti	1916 10,000,000	12,315,652	63,385,861	46,921,711	9,021,711	116,263,771	9,944,168
Napoli, Bucureşti	1882 10,000,000	9,090,414	114,830,351	29,210,389	32,845,020	619,400,656	3,242,984
Stoana Române, Bucureşti	1922 10,000,000	2,751,702	89,885,523	41,437,869	18,222,505	150,964,456	3,308,145
France-Román, Bucureşti	1921 9,000,000	2,087,872	68,192,540	10,926,913	24,547,896	134,554,390	213,849
Belgo-Román, Bucureşti	1922 8,000,000	425,910	1,847,139	5,487	14,235,000	30,605,565	—
Comp. de Asiguri, Bucureşti	1930 6,000,000	349,738	2,069,577	2,618,854	6,241,308	39,123,032	633,876
Adriatic, Bucureşti	1882 5,000,000	—	114,830,351	29,210,389	9,000,000	120,048,948	2,199,289
Amora, Bucureşti	1921 5,000,000	1,350,000	85,731,383	17,610,041	14,144,702	138,048,948	1,308,951
Com. Europ. de Asig. Bag, Bucureşti	1922 5,000,000	680,416	5,465,344	15,907,459	—	16,276,225	1,067,136
Marina, Bucureşti	1924 5,000,000	—	—	8,345,664	—	15,462,684	511,022
The Eagle Star, Bucureşti	1927 5,000,000	198,063	—	4,425,946	—	6,887,414	—
Aquila Román, Bucureşti	1927 5,000,000	—	11,665,879	2,715,300	—	16,157,563	776,903
Asigurarea Poporului, Bucureşti	1927 5,000,000	—	943,372	618,523	—	6,157,563	301
Agromutual, Arad	1927 5,000,000	1,524,130	20,428,061	11,239,671	2,000,000	79,975,129	116,945
Prima Ardeleana, Cluj	1912 10,000,000	10,185,668	64,929,083	44,584,037	20,400,000	205,367,833	8,705,847
Fondul, Cluj	1922 10,000,000	3,300,056	30,230,393	39,732,057	7,119,950	111,904,818	1,235,978
Minerva, Cluj	1920 10,000,000	10,724	24,930,814	631,631	6,301,455	22,805,812	775,725
Victoria Napoli, Cluj	1922 10,000,000	—	3,554,528	297,898	—	18,407,174	—
Banca Transilvania, Sibiu	1922 10,000,000	11,181,873	45,427,309	34,562,545	8,251,883	87,473,808	3,541,884
Lloyd Román, Timişoara	1918 9,000,000	3,430,392	10,626,010	451,093	4,630,392	22,745,501	389,213
Central, Lugoj	1927 9,000,000	100,000	—	49,932	—	42,157	14,011
1927. évi mérlegadat, minthogy az 1928. évi mérleg még nem jelent meg	344,220,000	158,194,434	1,573,139,488	588,445,912	561,290,739	8,355,370,925	87,668,313

Szenvedés sirás, fájdalom és halál után...

Tele van a szívünk szomorúsággal, fájdalommal és keserűséggel. Siratjuk emberfársainkat, a kiket szeretünk, tisztelünk és velük együtt küzdöttünk az élet tengerében. Belo szeretnénk kiáltani a rengetegbe, hogy hívó lettek ők? Ki az oka, hogy annyi nemes, becsületes élet erőszakkal a föld alatt nyugszik? Árvák könnyeit, keserveit, szenvedéseit és özvegyek fekete gyász ruháit kik fogják elmulasztani és helyébe ki hozza el nekik az öröm harmatesőppjeit? Soha, soha senki sem. Ok meglik, elnyelte őket a föld, könnyeiket felitta a föld hangukat elnémította a föld, zemeik csillagászt elnyelte a föld mert ők nincsenek már többé. Huszonhárom halott huszonhárom munkásélet porlad a sírok belsejében. Nem kiabálnak már, nem követelik az életet, örömeiket és bánatukat nem sirják fel az égbe panaszuképpen. Pihennek a nagy csendesség örök honában. Megelégedetten, csendben, egyenlőségben, a föld anyja öleiben. Legyen phenésük csendes és haláluk figyelmeztető fel azok felé, a kik nem értik a fájdalmat, a panaszt, a sirást és a szenvedést.

„Szavazatok a karikára!”

Az adó mindég olyan valami volt, amit nem szívesen fizetett ember. Menynyivel ellenszenvesebb lett az adó, hogy úgyisvón még a léteztetével is adótátás alá került. Az államháztartás egyensúlyának helyreállítására a kormány hatalmas adóemelésket léptetett életbe, csak az a kérdés vajon a kisemberek háztartási mér-

lege képes lesz-e előteremteni az államkassa által követelt összeget.

A bégelylétekek emelése 10 százalékos, vagyis minden kérvényes nyilatkozat, amelyre ezután 10 lej volt az adó, ezután 11 lej bégelyléte látható el.

Különböző hatóságok által kiállított bizonyítványok, amelyeknek

bégelye eddig 12 lej volt, ezután 13 lej 50 bani összegű bégelyléte látható el, mola az emelés voltaképpen csak 1 lej 20 banit tenne meg. Regiszterek, raplók és leltárak (inventar), amelyek eddig lapontként 3 lej bégelyléte bégelyeztek fel, majd a 20 százalékos emelés után 3.60 helyett 4 lejre kerekítették ki, ezután 4.50 lejre kell oldalként felilletegezni.

Nyugtákra 100—10,000 lejig a 20 százalékos emelésor 2.50 lej volt a bégelyléte, most 2.75 lej lenne, de ezt 3 lejre kell kikeríteni.

Kereskedők és iparosok áruházmái ezután az eddigi 0.12 százalékos helyett 0.14 százalékkal bégelyezzenek fel.

A forgalmi adó azoknál a cikkeknek, amelyeknél eddig 2 százalékos volt, ezután 2.2 százalékos lesz, ahol 10 százalékos számláltak, ezután 11 százalékos fognak számlálni és ahol 15 százalékos volt a forgalmi adó, ott 16.50 százalékos lesz.

A tőkeamatadó ahol eddig 16.50 százalékos volt, most 18.50 százalékos, ahol 13.20 volt, ott most 14.52 százalékos, ahol 11 százalékos volt, ott 12.10 százalékos, ahol 8.80 százalékos volt, ott most 9.68 százalékos lesz.

A látványosságok adóknál a mozik adóját ezután nem jegyenként,

Előfizetőink szíves figyelmébe!

Zsilvölgyi Napló nem zaklatja olvasóit feleslegesen az előfizetéseket. Mit tudjuk, hogy minden előfizetőnk be tudja hirtelét, ha módjában áll.

Art. kerek olvasónak, hogy aki hirtelében van fizesse meg az előfizetési díjat minden feltevést nélkül.

Minden munkás ember elvárja, hogy előfizetők munkájukat a kizárólag többlet megfizessék, így tehát a nem kérének jogait, amikor a kerek olvasónak, hogy a lejáratos fizessék meg az előfizetést.

Zsilvölgyi Napló Kiadóhivatala

h a n e m az évi jövedelmzéség szerint e g y ö s z e g g e n állapítják meg.

Az ítmelési íletekek emelése is megtörtén, ezersint kisközégekben évi 2500 lej, nagyközégekben évi 3500 lej, városokban pedig 5000 lej az ítmelési íletek minimuma, amely a helységek bérösszege arányában emelkedik.

A kereset adó január 1-ig viszesenó hatályúak lettek fel 10 százalékkal. Az alkalmazottak adója szintén emelkedik. A nyugdíjasok adójának emeléseével a kormány egy kezével vissza veszi, amit a miskálak adott.

Ady nem nagy költő?

(Jegyzetek Kosztolányi cikkéhez)

Puff neki. Tíz évig egyebet sem hallottam, mint hogy Ady „utólrhetetlen, páradán, üstökös és sohanem lártott nagy költő, a nyomorult Clobusson és most, máról holnapra mast vallanak hivatalos számarak, a kiknek önálló véleményük vagy nincsen, vagy rosszakaratuak és eddig nem merék véleményüket nyilvánítani.

A kritikat és a bátor véleményt mindig uttörőnek tartottam, főleg az irodalomban tulajdonítottam neki rendkívüli nagy jelentőséget és így Kosztolányi szándékát is tiszteltem de nem tudom magamnak megmagyarázni, hogy, ha Kosztolányi szerint Ady nem nagy költő, sőt nem is egész, csak félbaradot tehetőség, úgy miért kellett ennek a kimondására tíz évig várni? Hogy van az, hogy eddig még a kritikat sem turték meg Adyról? Miért kellett könyvekben, templomban, szászéken és az iskola padjában dicsérni — és ebben igaz a Kosztolányinak — a gyon dicsérni Adyt? Miért tartották a hivatalos és nem hivatalos körök, a melyek olyan nagyon hallatták minden számbórgésre szavukat, Szabolcsa Mihályt, Ady szerint, csak költőcske Mihálynak, ha most elstútk a nagy ágyut, hogy Ady tehetségtelen?

Ez azt igazolja, hogy a kritika, mindent kimutató, sógorság, komaság nélküli kritika hiányzik Magyarországon és nálunk egyaránt. Hiszen maradjunk csak itt és nézzünk szét, hogy legköb Ady majmoló, magyarázó itt volt az erdélyi irodalomban. Itt mindenki elé Adyt állították és azt kiabálták, hogy ide nézzetek és így irjatok mint Ady és úgy gyujtsatok mint Ady a legnagyobb és utólrhetetlen nagy magyar költő. Itt Adyhoz azok előtt, akik ma együtt ordítanak nagy magyar költő, csak mert ez divat volt, majmolták és hirdették hazug megállapításukat. Most egyszerre szappanbuborek lett az elvük és az új megállapítást vallják a magukénak. Ez a krükialanság honol az erdélyi irodalomban. Mindenki, kis senkik és majmok, felfedzők és műértők, holott fogalomuk sincsen a költszetről.

Mondjak példát is?

Az akkor kritikai fórumot képező Napkelethez egyszer egy vásárlási asszony beküldött egy verset, egy csapnivaló írcművet, egy dilettáns semmit, mint a mit Ady írt ott nála egy borongós alkonyatban. A ki egy kicsit is ért a versírásához és olvasott valaha verset, az azonnal megállapíthatja, hogy a verset nem Ady írta. Ennek dacára mit tett a Napkelet? Közreadta a verset, mint Ady egyik legszebb terméket. Kritikátlanul, megsem nézve és bizonyára át sem olvasva. De ez egy verset a kritikatlan kritika rázetteit, mert a vásárlási asszony leplezte a Napkelet operett kritikáját és egy levélbe megírta, hogy a verset ő maga írta unalomból és csak azt akarta megtudni, hogy a szerkesztő urnak vers kell e, vagy a nimbusz, a mi egy költőt már betegesen körülvesz.

Adyról móta meghalt könyvek jelentek meg, kiadták zsege, sokszor semmi értékkel sem bíró feljegyzéseit, firkász írásait, maszkját, szerelmét, öleléseit, és végten sok az a tény, a mi a mellett tanusodik, hogy sok tehetségtelen istenítette és Mesiasánek tartotta. Az utóbbi, lehet igaz, mert Ady a Garamihoz írt „Rohanunk a forradalom” című versében valóban látnoki szemmel látta azt, a mit sokan kényelmesnek véve, nem akartak meglátni. Szímtalan azoknak a száma, akik eddig tüntettek vele, hogy ők azért boldogok mert ittak a költő örissal és most ezek letagadják eddigi programjukat — „Régi dal, régi dal” — írja Ady — és mert egy valaki Pesten kiáltotta magát, alkalmas politikai atmoszfériában a borjú sereg után bódul.

Ady még életében lett nagy. Naggyá tették őt versei és nagyá tették azok a kritikusok, akik szerették kijelenteni, hogy az ő szavak a feljödést és a megmáshatatlant szolgálja. Ha Ady valóban nagy volt úgy ez az ő érdeme. Ha a kritikusok tették nagy, akkor az övéké a felelősség,ha pedig tudták, hogy nem nagy költő akkor ez esetben az utolsó husz év minden kritikai irodalom a revizióra szorul a magyar irodalomban.

Rákosi Jenő, a legnagyobb magyar kritikust és publicistát bíklicnek nevezték taknyos tintányalók, mert Adyt merre kritizálni. Vajjon miért nem Rákosinak volt igaza és miért most Kosztolányinak?

Ne túrje, hogy vérot szúnyog szívja. Ilyenkor FLIT segítségét hívja.

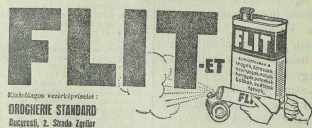

Az emberi vér a szúnyog fő-élelője. Élete főge tőle. FLIT igrámatlan a szúnyogok iránt; mindent megatálja és elpusztítja őket.

A permetezett FLIT bahaol minden hasadéka, ahol svábborgok, poloskák és hangyák elbújnak és szaporodnak. Kilírja petéiket. Megöli a rovarokat, de emberre ártalmatlan. Nem hagy foltot.

FLIT nem fővesztendő össze a közönséges rovarirtókkal: főképpen rovarpusztító ereje minden várakozásunkat kielégíti.

Permetezzünk

Kisadagok vezérlőpont: DRÓGERIE STANDARD Bucarest, 2. Széde Terlet

Utatsiton vissza minden olyan plehdobozt, amelyen nincs „FLIT”, garancia szallag mert nem eredeti

Es Hatvany Lajos?

Az egész Nyugat husz éves fennállás és munkája együtt nótt fel vele. Hatvany szerint ő, Hatvany, javította ki az Ady verseket. Majon a Hatvany által kijavított versek a rosszak, Kosztolányi szerint, vagy az Ady eredeti versei?

Ignotus azt írta mikor a „Fekete zongora” című Ady vers megjelent, hogy „nemuljak meg ha értem és még is tetszik nekem”. Ezt írta Ignotus a magyar kritika egyik legtehetségesebbnek tartott krönikása, Ady zaslósa, akinek Ady már akkor tehetség volt, mikor Adyt nem értette meg.

Ady azért igen is nagy költő. Nem félbaradot csunka tehetség, hanem korának egyik legnagyobb költője. Politikai e vagy lírai, az mndegy. Az októberi forradalom alatt a Nemzeti Tanács az ország nevében üdvözölte Adyt. Ha nem volt nagy költő, miért engedték, hogy egy ország nevében hódoljanak a Kosztolányi által fémjelzett feltehetségnek?

Kinek a búne ez a cirkusz?

Kosztolányi ott volt az üdvözlők sorában. Miért üvölt tehát, miért kiált vért őnmaga ellen is, miért nem szólt azért a mig kellett és muszály is lett volna bele harsogni, ha becsületesek voltak azok az eszmék, a melyek mostan gondolkozásából Ady ellenes cikkeit kieresztették? Erre váaszolni kell. Valaszolni kell abból a pozicióból, a melynek elsötétült zugát nem Ady ellenes cikkek egy kicsit megvilágítani. De mit mondjunk? Ez is üzlet egykiesit. Kosztolányi Dezsőnél eddig is üzlet volt. „A szégyen kis gyermek panaszát” beleborult a rikácsoló irgység lavinájába.

Ady Endre. Te való és igaz, büszke erős, hálódul után tiz év múlva is milyen megszépítő fátum az, hogy mások sütkéreznek fényugaraiban.

Molnár Sándor.

ZSILVÖLGYI SPORT

Futball — Atlétika — Tenisz — Birkózás

A nürnbergi munkássportünnepélyről

A sport korszakában élünk! Így nevezhetjük, mert nincs eszme, amellyel annyira lehetne hatni a tömegekre, mint a sport.

A nürnbergi munkássportünnepélyen is tömegeket, láttunk. Több százezer főnyi munkásünnepet, amely szintén a sportnak dőlt.

Az ünnepélyt megelőző napokon nemcsak Németország, de egész Európa különböző részeiből különvontak tömegei futókba és vitték a részvétel munkássportolókát. A pályaudvaron állandán hatalmas tömegek várták az érkezőket, akiket a fogadóbizottság tagjai főlátva üdvözöltek.

A város, amelyet a polgármester lobogózatolt föl, állandóan, az egész ünnepély tartama alatt lázban állott. Az utcákat a munkássportolók tömegei lépték el és ezek között a két szín domonált, amely a német munkássportolókra a színe. Az üsszes iskolák tanteremt hálódóknak rendezték be, de még így is kevés volt a férőhely.

A munkássportolók kifogyhatatlannak tűnő rajjal eléptek Nürnberg város minden terét, utcáját és csak a hatalmas méretű stadion volt alkalmas tömegek befogadására.

Lenyűgöző hatással volt mindnyájunkra a stadion, amelyben a teniszpálya kezdve a vízisportig minden sportág üzésére biztosított helyet.

A legnagyobb ezek között a szabadornárpályán, amelyen 25.000 tornász mutathatja be gyakorlati és 100.000 ember nézheti mutatóványait. A futballpályán 80.000 néző foglalhat helyet és ez az ünnepi játékok alatt körülbelül meg is telt. Azonkívül van még három kisebb futballpálya, teniszpályák, fódított szertornahely, hatalmas uszmedence 10 méteres trambulinnal, boxing, több birkózószőnyeg, egy 15 méter átmérőjű, pázsitos „táncring”, ahol a munkássportolók zászlógyakorlatokat mutattak be.

Az ünnepi fővonalas egyik kimagasló része volt az ünnepélynek, amely a város közepétől az onnan kivülész stadionig terjedt és körülbelül 8 óra hosszat tartott. A fővonalas alatt az egész lakosság óriási lelkesedést, legnagyobb szeretetet tanusította a fővonaluk iránt, amely az elien-

zésen kívül abban is nyilvánult, hogy az ablakokból hatalmas vörös virágcsokrokat és cukorkákat dobáltak le.

Az atlétikai versenyen, egy a hatalmas tömegű, körülbelül 8000 részvétel, mint az elért eredményekkel a munkássport nagyságát, életrevalóságot bizonyítja, hiszen az eredmények nem sokkal maradtak el a jobb polgári sportolókétól.

A tornagyakorlatok a tornát, mint a legideálisabb tömegsport mutatták meg, hiszen a közös szabadságkorlatokban 18.000 férfi a női gyakorlatokban pedig 10.000 nő részt vett.

Egy kis epizód mutatta meg, hogy a munkássportolók mennyire komolyan átérzik, mennyi komolysággal csinálják a gyakorlatokat. A férfitornások pályarövidítésén közben nagy vihar támadt, körülbelül 25—30 percig tartott. Ez alatt az idő alatt a tornások borigázva állottak a pályán, de egyik sem jutott volna eszébe, hogy a helyét elhagyja. Pedig az eső ugyancsak ömlött.

A tenisz, a box, a futball, a handball, a vízisport, egyezőval az összes elkövetelt sportág mind-mind képviselve volt. Minden sportágban ki van építve a munkássport. Ez a helyes módszer a töltött a sport után elvont tömegeinknek a munkássporttal való visszacsérésére.

Utólagos hagyomány a legkimagaslóbb részt, amely köré csoportosult az egész ünnepély, magát az ünnepi játékok.

Ebben összpontosult minden nemes elgondolása a munkássportnak és ez különbözött meg leginkább az egész ünnepélyt a polgáriaktól. Még most is elölt az a lelkesítő hatás, amit éreztem akkor, amikor a teljesen szót pályára bevonultak a bíróné tétől megvilágított vörösruhás nők és férfiak, a fővonalasoktól munkások csoportjai, amely igyekszik fővonalasítani az előtük elvonuló dolgozó munkások, félrevezetett katonák, a háború által özveggyé lett asszonyok, a romlott, háborúutáni ifjúság és a nacionalista szemellenbe nevelt ifjú tornások csoportjait, végül sikerült is nekik és a különböző csoportok egy hatalmas tömeggé egyesültek.

Ezután következett az ünnepély

másik fénypontja: a fáklásmenet. Hatalmas tömeg vonult föl a stadiontól a városig terjedő uton, sőt nagyrésze még a főbb utcákon is végigvonult, a közönséglelkes óvációja között.

Sokat láttunk, sokat tanultunk és mégis, amikor vége volt az ünnepélynek, valami fájó érzés vett erőt rajtunk. Többen úgy éreztük, hogy ezt a hatalmas tömeget mégis csak a sportot való rajongás hozta össze.

De bizony a jövőben és reméljük, hogy az elkövetkező munkássportünnepségek maradvékalan demonstrálják majd a munkássport.

(K. M.)

Kerékpár

Száz évvel ezelőtt tartották meg az első kerékpárversenyt. A történeti feljegyzések szerint 1817-ben Drais erőmester egy kerékpáron, amely akkor még teljesen primitív volt, Sauerbrunnból Mannheimba indult, azonban a nép ügyet sem vetett rája. Drais az összes

körülötte lévő városokat bejárta, hogy új találmányának reklámot csináljon, azonban eredménytelenül. A szorgalom azonban meghozta gyümölcsét és tovább dolgoztak a kerékpár tökéletesítésén, míg végre 1829 április 20-án Münchenben megrendezik a világ első kerékpárversenyt, amelyet Semmler mechanikus nyert meg legjobban konstruált kerékpárjával. A díj egy két zászlócska és a bajor király által adományozott husz tallér volt. Az első táv 4—5 kilométer hosszú volt és 31,5 perc alatt lett megtevé. Ebből is megállapítható, hogy az első versenyen is már pénzért indultak és így természetesen a mai értelemben profik voltak. A kerékpár komoly ideje az 1860-as években kezdődik, amikor egy párizsi mechanikus, Michaux feltalálja a kerékpár első komoly és legfontosabb részét, a taposó és összekötő láncot és elneve gépet „Vélicipède”-nek. Ma már pedig a motoros biciklik, a repülőgépek és más gyorsjáratú szerkezetek váltják meg az akkori híres kerékpárt.

Senki se szavazzon arra a kormányra, a melyik anyi nehézségeit rakott a nép vállaira-mondja Tatarescu

A liberálispart kiáltványban hívja fel a szavazó polgárság figyelmét, hogy a 19 iki választáson üsse a Votát bélyegzőt többször a szavazó lapra, hogy a szavazat megsemmisüljön

A liberálispart az e hó 19 én tartandó Hunyadmegyei képviselői vála szálson nem vesz részt. A part ezt az elhatározását Tatarescu szenátor volt miniszter aláírásával most hozta nyilvánosságra és a kiáltvány a többek között a következőket mondja:

«Körülbelül egy éve annak, hogy a jelenlegi nemzeti kormány rengeteg ígérettel a hatalomra került. A decemberi általános választások alkalmával a választók valamennyen a nemzeti-partra szavaztak, mert azt gondolták, hogy a tíz év óta hirdetett jelszavak valóra válnak. Es mi történt? Az történt, hogy a kormány az egész vonalon felemelte a nép által fizetett illetékeket, adókat és ezzel olyan szegénységet idézett elő, hogy a nép vállaira rkkott terhek már kibírhatalatlanok. A Liberálispart látva a nemzetiek politikájának rejtő veszedelmét, elhatározta, hogy nem veszen részt a parlamenti további munkájában, mert a felelősséget nem akarja magára venni a további nyomorúságról és így nem veszünk részt a mostani 19 iki képviselői választáson sem.

Minden szavazónak, a ki szavazni meggyen kötelessége megsemmisíteni a szavazó lapját olyan formán, hogy a Votát bélyegzőt több helyen ránta a szavazólapra, a mely így megsemmisül és ezáltal azt igazolja, hogy nem akarja a további terheket a nép vállaira rakni.

Ch. Tatarescu
volt miniszter
szénátor a Hunyadmegyei
Liberálispart elnöke

Kosztolányi Dezső verseiből

Kosztolányi Dezső legutóbb megjelent Ady Endrét és a támadó hevenben leközölt néhány Ady versből idézetet, mint a melyek nem állik meg a művészi értékek. Alább közlünk néhány szemelvényt Kosztolányi verseiből és a közönségnek bízuk, hogy megállapítsa, mennyiben felelnek meg a kötelező vers és művészi szabályoknak.

Ime Kosztolányi verseiből néhány idézet:

A „Zsúró” című versben ilyen sorok olvashatók:

*Csak bot és nem ezeken
de nem bot és nem ezeken,
hanem zsúró.*

A „Katona” a villamosban című versnek első sora így hangzik:

*Úgy néztem a te arcodat mint egy
öregi runát.*

Mi ez a runa? Hol ltt a szépség?

A „Nagy reggel” című versben az alábbi négy sor olvasható:

*Te öcsér, amlat én
délben táj a fejem
dehát a telefon hangja
szemek mösziéje hóggyölgyt felém.*

Szavak mosléja. Micsoda szépség van ebben? Elvégre a költészet Szépség és nem moslé.

A „Piac” című versben ez a „szépség” olvasható:

*Órdító paprika
paprika fűszerek.*

Tecské érteni? „Órdító paprika” és a magyar költészet „remekei” s mi egyebet Aztán az egyik versben:

*S a parasztura gondolt
Mert a parasztok gonoszok.*

Hogy teccik ezt érteni kedves Kosztolányi uram? Mi ebben a szépség és költőnimességet?

A „Jelenlétet ország” című versben az alábbi gyönyörű sorok olvashatók:

*Megottam a világot a
kínakban.*

Így kedves olvasó ez nem vers. Még csak nem is próza, nem is naturalizmus, hanem semmi se.

Kosztolányi egyik verse az alábbi formában osztályozza az Isteni is, hóbort nek: „mint művészek tudni kellene, hogy a nagy Teremtő még sem piperaltotta levő kúrástól. De beszéljen a vers magától:

*Is Istenek már elárta őket
szagosa és aranya fura
Öreg mar, néhét Isten.*

Úgy látszik egy piperaltotta.

Ez Kosztolányi művésze. Nem vonom kétségbe, hogy századikában nemek, de a versmegírásban olyan hiányok mutatkoznak, a mi ellen-súlyozza azt a kritikát, a mit Kosztolányi Ady ellen megperget. Kosztolányinak is eddig szét kellett volna

nézni a maga portája előtt mert ott is talált volna egy pár olyan rossz verset, a mely semmire sem lesz sokasom a magyar költészet remeke.

De tovább megyek. Tessenek nekünk egyetlen magyar embert mutatni, a hínak teccik a „szavak mosléja” és „kínakban” kifejezések szavak. Már pedig ha az a célja a művészetnek, hogy a szépséget tárja fel a diktáns olvasónak, akkor köztársaság vanunk hogy a szépséget a „szavak mosléja” és „kínakban” kifejező szavak jelentenek. Ne olyan bátran tehát azzal a dorongolással. Tessenek csak elő venni ezekkel az összes pontokat és azok versét, hogy nem e lesz benne hasonlós, szó. Köztudomású az is, hogy Szép Ernő milyen letelelt szavakat helyez el a verssor végére csak azért hogy a *rim találjon*. De a művészet ezt? Hamis szavak és hamis sorok értelmeinek a tömegélt versét orszárolni csak azért, mert azt a valakét Kosztolányinak vagy akár Ady Endrének is hirt? A baj az uram, hogy azok, akiknek fóruma van minden zavargatást feltárlatnak az olvasók előtt. Ezek óta folyik ez. Kritikák megfolyás és ellenfeletény nélkül Ha Kosztolányinak igaz van, úgy helye s lenne az elmutt hús ezután minden remekét újból felülbírálni.

Verszegény, sápadt, étvágytalan

leggyengült és állandó fejfájásban szenvedők és állandó fejfájásban mint a dr. Földes féle Ferrol Vastáplított, mely elősegíti a vörösvérsejtekképződést, kitűnő étvágy idéző és emel fogva a legjobb hízlató szer. A beteget és gyengéledőt erőssé és életvidámá teszi, a munkakedvet fokozza, verszegény, nőnkél a menstruációt szabályozza és a görösös fájdalmakat szünteti, verszegény, sápadt, sovány gyermekek meghízlatja, verszegény, gyenge férfiaknak a férfi erőt visszaadja. Egy tevékenül hat ügy sikeres. Postán utánvétel megrándeletű dr. Földes gyógyszerüzára és vegyesüzára Laboratóriumát Arad, strada Emancipării 21. Hat ügy rendelésénél postai díj nem lesz sámlatva.

Uzina Electrică soc. pe acți

Petroseni — Anyagokraktár :

tart mindennemű magas és alacsony feszültségű szerelési anyagokat. Csillárak, izomlámpák és fűtőszálak a legújanszabó arak.

Részleghyára : használt részletek és részlepek háromnyit mennyiségben a legutóbbi időben belül újragy. Új részlepek és részlepek állandó raktár *Jánosihegy* elváltól mindennemű esztétikus és lakatos munkát.

Theraphia Sanatorium Arad

Str. J. Vulcan (Káznányu, 8. Telefon 532

Legmodernebb műtőfészerek. Röntgen, Quarz, — Diahthermia. — Diacuticus konyha. Apolási díj napi teljes ellátással, orvosi felügyelettel I. osztály : 450, II. osztály : 350, III. osztály 250 lei.

A Thomas Binder régi jó hírneves kitűnő sőrel ma már az egész országban a legjobbak és legelőnyösebbek. A sőrel minden időben nagyon virágzott arra hogy a sőrforgatás közönség a legrosszabb megfogja megfogja és minden felkutatásba bekapott is legyen. Sőrel kitűnő zamatú tisztán készült ital, a mely higiénikus szempontból is mindenkor hivatal a fogyasztás közönség teljes megelégedését. Ez az oka annak, hogy a Thomas sőrel ma már a legelőnyösebb cikk a sőrforgatás közönség körében, a mely mindenkor bizonyítja annak, hogy a Thomas sőrel minden időben nagyon virágzott arra, hogy a közönség tisztán, tisztes és leperleltől tisztított sőrforgatás.

A Thomas Binder Kitűnő tisztán kezelt sőrel az alábbi helyeken kaphatók, PETROSENIBEN

A Munkáskaszinóban

Grauzan Károlynál str. Gári.

Guttman Mihály fűszerüzletében str. A. Stanca

Grin Salamon éteremben. str. A. Pin.

Napulesen éterem. Piac tér.

Sajnos Károlynál. Piac tér.

Kősa Dumitru vendéglőjében. Calea Regele Ferdinand.

Zsikh Marianál. Str. Casinoul Muncitoresc.

Joldis V. str. Dija.

Joldis V. éteremben. Janza telep.

Sonogoy Bernad éteremben str. A. Stanca.

Fenes Testvérek bodegyében Calea Regele Ferdinand.

Zalmen H. bodegyében. Calea Regele Ferdinand.

Anonásán az ottani kaszinóban

Lonean Müller és Bauer bízomanyosoknál

Ezenkívül Martini J. üzletében Moroson, valamint Kis és Nagybaron az összes elárutóknál

Eladó

egy öt szobás, vízvezetékkel és minden mellékelteliséggel ellátott lakás, udvarral, istállóval jutányos áron. a város központjában. Ugyancsak eladó egy két szobás, konyhás lakás a fő uton. Értekezni lehet e lap kiadóhivatalában.

A Petroseni közönség találkozó helye a Bucuresti-kávéház-és-étterem

Esténtek elsőrangú cigány zene. Szolid kiszolgálás.

Az étteremben kitűnő ételek és italok.

Szállodai szobákban tisztaság és kényelem.

Az ellitte közönség találkozó helye

Ügyvédi hír. Dr. Balogh

Ferenc ügyvéd iródtját a str.

Princip Nicolae volt Mátyás uca 2 szám alatt megnyitotta.

Dr. S. ORJEHOVSKYINÉ

női és gyermek orvos

Petroseni Str. P. Nicolae volt

Mátyás u. 1.

Rendel naponta déltől 3—6 ig.

DR. ORJEHOVSKY

Univerzális seget kereső

Petroseni kény. köz. közves

Str. P. Nicolae u. Mátyás u. 1.

Rendel. bel és nemibetegek

részére naponta déltől

11—12 ig

Pályázati hirdetmény

A Vulkaní Iparoskor pályázatot hirdet a megüresedésben levő vendéglő állásra i (egy) évi időtartalomra

A pályázatok zárt borítékban az Iparoskor választmányának címére küldendők, 1929. augusztus hó 20 ig. Az állás elfoglalható 1929. November hó 1 én.

Vulcan 1929. Augusztus 1 én.

A. Választmány

NYILATKOZAT

Ahított ezúttal kerek becsodot Ghitu János urat, mert az én hibáimból kilyőlog neki kellemetlenséget okoztam egy pénzadással. Kijelentem, hogy és hibáztam és így Ghitu urat ebben az ügyben semmi felelősség is hiba nem terheli.

Vulcan 1929 Juhus hó

Nagy Talsmond.

Az új közigazgatási törvény

szakszerű magyar fordítás, 11 éves könyvnyomtatásban, megjelent és megrendelhető a „Minerva” könyvnyomdánál, Odorheiu.

Egyes példány ára 100 Lei.

Felelős szerkesztő és kiadó: MÖLNAR SANDOR

Tipografia MÖLŐSCU — Târgu-Ju